

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ)

Pakeistas [MAĮ 61³ straipsnis](#), kuriame numatyta platformų operatorių pareiga teikti informaciją VMI apie platformas naudojančių pardavėjų pajamas, gaunamas iš tam tikros veiklos.

Pakeitimais numatyta, kad VMI galės duoti privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti duomenis teikiančio ES ir užsienio platformos operatoriaus interneto svetainę Elektroninių ryšių įstatymo 98 straipsnyje nustatyta tvarka. Atitinkamai, nukreipus į Elektroninių ryšių įstatymą, iš minėto MAĮ straipsnio panaikintos nuostatos, detalizavusios privalomų nurodymų teikimo, vykdymo tvarką.

Minėtas pakeitimas atliktas, kadangi buvo siekiama suvienodinti skirtingų institucijų (pvz., VMI, Lietuvos banko, Ryšių reguliavimo tarnybos ir kt.), turinčių įgaliojimus duoti privalomuosius nurodymus dėl prieigos prie informacijos ribojimo ar informacijos pašalinimo, procedūras dėl šių įgaliojimų įgyvendinimo, teismo sankcionavimo bei blokavimo įgyvendinimo tvarkos.

Įsigalios 2024 m. gegužės 1 d.

Dėl peticijų komisijų

Išleisti trys [VMI viršininko, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos \(SODRA\) direktoriaus ir Muitinės departamento prie Finansų ministerijos \(Muitinė\) generalinio direktoriaus įsakymai](#), kuriais patvirtinti VMI, SODRA ir Muitinės peticijų komisijų veiklos nuostatai / tvarkos aprašai. Juose numatytos peticijų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo tvarkos, taip pat nustatytos komisijų narių teisės ir pareigos, komisijų sudėtys ir skyrimo tvarkos.

Svarbiausios nuostatos:

- komisijos sudaromos kiekvieno kreipimosi atveju iš 5 narių (3 narių SODRA atveju), paskiriamų VMI, SODRA ar Muitinės departamento vadovo įsakymais;
- komisijos peticijos priėmimo klausimą turi išspręsti per 20 darbo dienų, o priimtą peticiją išnagrinėti per tris mėnesius nuo sprendimo priimti peticiją dienos;
- komisijos peticijas nagrinėja posėdžiuose, kuriuose gali dalyvauti ir pareiškėjas ar jo atstovas. Pastarieji gali reikšti reikalavimus ir atsakyti į klausimus;
- pažymėtina, kad peticijų komisijos nagrinės tik atitinkamai VMI, SODRA ar Muitinės kompetencijai priskirtus (priimtus) teisės aktus;
- kreipimesi į peticijų komisiją turi būti nurodytas ne tik pareiškėjui, bet ir visai visuomenei ar jos daliai svarbus klausimas.

Įsakymai dėl VMI peticijų komisijos veiklos nuostatų ir Muitinės peticijų komisijos veiklos nuostatų tvirtinimo **įsigaliojo 2023 m. liepos 5 d.** Įsakymas dėl SODRA peticijų komisijos sudarymo ir peticijų nagrinėjimo organizavimo tvarkos aprašo tvirtinimo **įsigaliojo 2023 m. liepos 11 d.**

Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo SODRA

Priimtas [Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos \(SODRA\) direktoriaus įsakymas „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo.](#)

Pakeitimais numatyta, kad:

- prašymus dėl nedarbo socialinio draudimo išmokos mokėjimo būdo, išmokos iš Garantinio fondo lėšų išmokėjimo, prašymus dėl įvairių pažymų išdavimo nuo šiol galima pateikti žodžiu paskambinus į SODRA informacijos centrą ir nurodžius Kliento identifikacinį kodą (KID). Ši paslauga taikoma ir draudėjams dėl jiems teikiamų pažymų išdavimo;
- panaikintas reikalavimas iš Elektroninės gyventojų aptarnavimo sistemos (EGAS) naudotojo ar Draudėjo srities teikiamus prašymus (dokumentus), kuriuos pagal dokumentų saugojimo taisyklės privaloma saugoti ilgai, pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu;
- taip pat atlikti kiti pakeitimai.

Įsakymas įsigaliojo 2023 m. liepos 5 d.

TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

Dėl pridėtinės vertės mokesčio (PVM) kompensavimo iš valstybės biudžeto

Paskelbtas nutarimo [Dėl pridėtinės vertės mokesčio kompensavimo iš valstybės biudžeto projektas](#), kuriuo siekiama nustatyti PVM kompensavimo tvarką už 2023–2024 metų šildymo sezonu patiektas prekes (faktiškai tiekta šilumos energiją ir karštą vandenį). Nutarimu tvirtinamame tvarkos apraše numatoma, jog prekes tiekiantys PVM mokėtojai prekių tiekimą įforminančiuose apskaitos dokumentuose šių prekių kainą sumažintų suma, atitinkančia 9 procentinių punktų PVM tarifo dydį.

Numatoma įsigaliojimo data – 2023 m. spalio 1 d.

Tvarkos aprašas bus taikomas nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. faktiškai patiektoms prekėms.

Dėl informacijos apie platformose vykdomas veiklas

Parengtas [VMI viršininko įsakymo „Dėl Informacijos apie platformose vykdomas veiklas teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas](#).

Įsakymo projekte numatyta, jog duomenis teikiantis platformos operatorius mokesčių administratoriui pardavėjo banko ar kito mokėjimo paslaugų teikėjo sąskaitos numerį teikia tik tuo atveju, jei platformos operatorius ir praneštino pardavėjo rezidavimo valstybės institucija nėra pranešusi, kad neketina šių duomenų naudoti. Taip pat, atsižvelgus į nebeaktualią informaciją dėl platformų operatorių registravimosi terminų, numatyta, kad nauji platformų operatoriai turi užsiregistruoti per 5 darbo dienas nuo jų veiklos vykdymo pradžios.

Dėl Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formos

Parengtas VMI viršininko įsakymo projektas „[Dėl Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formos ir jos priedų formų ir jų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo](#)“ pakeitimo.

Pakeitimais:

- į nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašą įtraukta darbuotojo pagal opcionų lengvatą gauta nauda (t. y. nuo 2020 m. vasario 1 d. sudarytus pasirinkimo sandorius gauta nauda, jei akcijos įgyjamos ne anksčiau kaip po trijų metų nuo teisės į pasirinkimo sandorį suteikimo) bei atlyginimas už visuomenės poreikiams paimamą žemę ir (ar) kitą turta.
- pakeistos atitinkamos taisyklių nuostatos, susijusios su vidutinio šalies darbo užmokesčio, taikomo apdraustųjų asmenų valstybinio socialinio draudimo išmokų bazei skaičiuoti, (VDU) dydžiais;
- kadangi nuo 2023 m. sausio 1 d. taikoma Lietuvos ir Maroko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, į gyventojams išmokamų dividendų, palūkanų ir honorarų maksimalių tarifų, atskaitomų iš Lietuvoje mokėtinos sumos, sąrašą įtrauktas Marokas, kuriam taikomas 10 procentų mokesčio tarifas.

TEISĖS AKTŲ KOMENTARAI

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

Paskelbtas [PVMĮ 20 straipsnio \(su sveikatos priežiūra susijusios prekės ir paslaugos\) komentaro pakeitimas](#), kuriame:

- paaiškinama, kad nors pagal sveikatos priežiūrą Lietuvoje reglamentuojančius teisės aktus dantų technikų visa jų vykdoma veikla įvardijama kaip burnos priežiūros paslaugų teikimas, tačiau apmokestinimo PVM tikslais dantų technikų vykdoma ekonominė veikla, atsižvelgiant į PVM direktyvos 14 str. 1 d. ir 24 str. 1 d. (atitinkamai PVM įstatymo 4 str. 1 d. ir 7 str. 1 d.) nuostatas ir faktines veiklos aplinkybes, yra skirstoma į prekių tiekimą ir paslaugų teikimą;
- papildytas pavyzdžių sąrašas;
- atlikti techniniai pakeitimai.

Paskelbtas [PVMĮ 96 straipsnio komentaro pakeitimas](#), kuriame paaiškinama, kad:

- jeigu prekes, kurios yra instaliuojamos (montuojamos) statinyje, parduoda užsienio asmuo, neįsikūręs šalies teritorijoje, o prekių instaliavimas (montavimas) vyksta Lietuvoje, tai tokių prekių atžvilgiu netaikomas atvirkštinis PVM kaip jis suprantamas pagal PVMĮ 96 straipsnio nuostatas, o taikomos PVMĮ 95 str. 3 d. 2 punkto nuostatos;
- taip pat atlikti techniniai pakeitimai.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ) komentaro

VMI pateikė papildytus paaiškinimus [dėl GPMĮ 17 str. 1 d. 58 punkte](#) reglamentuotos opcionų lengvatos taikymo:

- Lengvatos taikymo aspektu darbdavio (su darbdaviu susijusio asmens) su darbuotoju pasirašytu pasirinkimo sandoriu gali būti pripažįstamas toks susitarimas dėl akcijų suteikimo (gavimo) ateityje, kai teisės į akcijas realizavimas siejamas ne tik su pasiektais tikslais, nustatytu terminu apibrėžiamu laike, bet ir su tokiais įvykiais ir (arba) papildomomis sąlygomis, kaip pvz., išorinių investicijų pritraukimas parduodant dalį bendrovės akcijų ar bendrovės akcijų pardavimas per viešą akcijų pardavimą, įpareigojimas suteiktas akcijas parduoti išoriniam investuotojui. Susitarime dėl akcijų suteikimo (gavimo) ateityje nustatytos papildomos sąlygos vertinamos atsižvelgiant į visas konkretaus atvejo reikšmingas aplinkybes. Tokie įvykiai, kaip teisės į akcijų realizavimo sąlyga, gali būti įrašyti tiek pradinio susitarimo momentu, tiek vėliau, t. y. pasirinkimo sandorio galiojimo laikotarpiu iki teisės į akcijas realizavimo, kai darbdavys ir darbuotojas dėl to susitaria abipusiu sutarimu.
- Šalių laisvu pasirinkimu akcijų kiekis, kurį darbuotojas turės teisę įsigyti, gali būti apibrėžtas bet kuria forma, pvz., skaitine verte (konkrečiu akcijų skaičiumi), akcijų procentine dalimi ar pagal susitarime nustatytą formulę, pagal kurią bus skaičiuojamas galimų įsigyti akcijų skaičius.
- Tais atvejais, kai sutarties galiojimo metu keičiamas akcijų kiekis ir (arba) vienetas, kurio akcijos bus suteikiamos, lengvatos taikymo aspektu tai nebūtų laikoma nauja sutartimi, jeigu pakeitimai atliekami dėl objektyvių priežasčių – darbdaviui (ar su juo susijusiam asmeniui) siekiant užtikrinti šio sandorio sudarymo metu jo prisiimtų įsipareigojimų įvykdymą (pavyzdžiui, keičiant akcijų skaičių ir akcijos nominalią vertę, nekeičiant įstatinio kapitalo dydžio, atlikus reorganizavimą ir pan.). Lengvatos taikymo aspektu 3 metų terminas būtų skaičiuojamas nuo pasirinkimo sandorio sudarymo datos, o ne nuo susitarimo sąlygų pakeitimo.

KOMENTARŲ PROJEKTAI IR KITI VMI PAAIŠKINIMAI

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

Parengtas [PVMĮ 49 straipsnio \(Prekės, tiekiamos į kitą valstybę narę\) komentaro pakeitimo projektas](#), kuriame paaiškinama, kad:

- kai už prekių gabenimą atsakingas tiekėjas, jis turi turėti: bent du vienas kitam neprieštaraujančius įrodymus, nurodytus Reglamento 45a str. 3 dalies a punkte, kuriuos išdavė dvi skirtingos viena nuo kitos, nuo pardavėjo ir pirkėjo nepriklausančios šalys arba vieną iš įrodymų, nurodytų minėtame punkte, ir vieną iš įrodymų, nurodytų Reglamento 45a str. 3 dalies b punkte, išduotus dviejų skirtingų viena nuo kitos, nuo pardavėjo ir pirkėjo nepriklausomų šalių ir vienas kitam neprieštaraujančius;
- kai už prekių gabenimą atsakingas pirkėjas, tiekėjas turi turėti: bent du vienas kitam neprieštaraujančius įrodymus, nurodytus Reglamento 45a str. 3 dalies a punkte, arba vieną iš įrodymų nurodytų minėtame punkte, kartu su vienu jam neprieštaraujančiu įrodymu, nurodytu 45a str. 3 dalies b punkte, išduotus dviejų skirtingų nuo pardavėjo ir pirkėjo nepriklausomų šalių ir rašytinį pirkėjo patvirtinimą;
- Lietuvos PVM mokėtojai, Lietuvoje tiekiamoms prekėms, kurios išgabenamos į kitą valstybę narę, negali taikyti 0 proc. PVM tarifo pagal PVMĮ 49 str. 1 dalį, jeigu toks prekių tiekimas nėra tinkamai deklaruotas Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitoje (FR0564 forma) ir PVM mokėtojas negali mokesčių administratoriui pagrįsti, kodėl šios ataskaitos nepateikė;
- taip pat papildytas pavyzdžių sąrašas.

Dėl laikinojo solidarumo įnašo

VMI pateikė [papildomus paaiškinimus dėl Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo nuostatų taikymo](#).

Paaiškinta, kad:

- mokant įnašą už 2023 metų II ketvirtį, grynąsias palūkanų pajamas reikia lyginti su atitinkamo 2022 m. laikotarpio (05.16 – 06.30) palūkanų pajamomis, padidintomis 15 proc.;
- 2023 metų grynosios palūkanų pajamos, gautos nuo 2023 m. gegužės 16 d., atėmus už einamąjį mokėjimo laikotarpį mokėtiną įnašą, yra lyginamos su visų 2022 finansinių metų grynosiomis palūkanų pajamomis, padidintomis 15 procentų.